

Handläggare: Karin Perols
Telefon: 08-508 25 471

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Remissvar på "Intresseförfrågan om att delta i försök med sfi-bonus"

Förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som svar på remissen.
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Dag Helin

Helene Bengtson

Sammanfattning

Integrations- och jämställdhetsdepartementet har ställt en intresseförfrågan till Stockholms stads kommunstyrelse om att delta i försöksverksamhet med sfi-bonus och kvalitetshöjande insatser inom svenskundervisning för invandrare (sfi).

Syftet med försöksverksamheten med en sfi-bonus är att pröva om ekonomiska incitament kan göra att nyanlända snabbare lär sig svenska och därmed förbättrar sina möjligheter att få arbete.

Förvaltningen ser positivt på att genomföra en försöksverksamhet med sfi-bonus i kombination med kvalitetshöjande åtgärder för att utvärdera dess effekter på

nyanländas arbetsmarknadsetablering. Förvaltningen förslår att staden anmäler intresse att delta i försöket.

Förvaltningen vill dock påtala att ett införande av sfi-bonus kräver förtydliganden i riklinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd respektive introduktionsersättning för att säkerställa lika handläggning över staden, då sfi-bonusen enligt föreslagen förordning inte ska beaktas vid tillämpning av 4 kap. 1§ socialtjänstlagen (2001:453) samt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat intresseförfrågan för yttrande. Remisstiden har angivits till den 14 maj 2009.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom arbetsmarknadsavdelningen i samverkan med avdelningen för stadsövergripande sociala frågor samt juridiska avdelningen på stadsledningskontoret.

Ärendet

Integrations- och jämställdhetsdepartementet har ställt en intresseförfrågan till Stockholms stads kommunstyrelse om att delta i försöksverksamhet med sfi-bonus och kvalitetshöjande insatser inom svenskundervisning för invandrare (sfi).

Syftet med försöksverksamheten med en sfi-bonus är att pröva om ekonomiska incitament kan göra att nyanlända snabbare lär sig svenska och därmed förbättrar sina möjligheter att få arbete.

Utformningen av försöksverksamheten och sfi-bonusen beskrivs i regeringens proposition 2008/09:156. Försöket gäller nyanlända som omfattas av kommunens flyktingmottagning och deras anhöriga samt övriga anhöriginvandrare, 18-65 år, som är folkbokförda första gången i en kommun från 1 juli 2009 till 30 juni 2010. Kommunen ska lämna sfi-bonus till person som får minst betyget Godkänt på kurs B på studieväg 1, kurs C på studieväg 2 eller kurs D på studieväg 3¹ inom tolv

¹ Sfi består av tre olika studievägar, studieväg 1, studieväg 2 och studieväg 3, som riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Studieväg 1 utgörs av kurserna A och B, studieväg 2 av kurserna B och C och studieväg 3 av kurserna C och D. Studieväg 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och studieväg 3 till dem som är vana att studera.

månader från att sfi-utbildningen startade men senast 15 månader från att personen folkbokfördes i Sverige första gången. Storleken på sfi-bonusen förslås från regeringen vara 6 000-12 000 kronor beroende på betygsnivå.

Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU) kommer att utvärdera försöket och bland de kommuner som anmält intresse att medverka i försöket välja ut femton försökskommuner som ska ha sfi-bonus och femton jämförelsekommuner.

Både försöks- och jämförelsekommunerna får ett särskilt bidrag för att genomföra kvalitetshöjande insatser inom sfi som omfattar cirka 1000 kronor per deltagare baserat på ett genomsnitt av föregående års antal sfi-studerande. Försökskommunerna får ersättning för direkta kostnader för utbetald bonus samt ett schablonbelopp på 900 kronor per utbetald bonus för administrativa kostnader.

Förvaltningens synpunkter

En remiss på en departementsskrivelse med förslag om införande av en sfi-bonus, ”Sfi-bonus – stimulans för nyanlända invandrare att snabbare lära sig svenska” (Ds 2008:19), har tidigare besvarats av staden genom kommunstyrelsen. I remissvaret ställde sig staden i huvudsak positiv till införande av en sfi-bonus.

Förvaltningen anser att det är bra att först genomföra en försöksverksamhet med sfi-bonus i kombination med kvalitetshöjande åtgärder för att utvärdera effekterna innan ett genomförande. Förvaltningen föreslår att staden anmäler intresse att delta i försöket.

Förvaltningens bedömning är att merparten av de studerande som kommer att få sfi-bonus är självförsörjande. Det vill säga att majoriteten inte är försörjningsstödstagare eller personer som omfattas av stadens flyktingmottagande och har introduktionsersättning. Det är mer sannolikt att en studerande på studieväg 3 uppnår betyg som ger sfi-bonus inom ett år än studerande på studieväg 1 och 2. På studieväg 3 har en mindre andel ekonomiskt bistånd från staden, medan en betydligt större andel har ekonomiskt bistånd på studieväg 1 och 2.

Förvaltningen vill dock poängtera att försöksverksamheten med sfi-bonus medför konsekvenser för bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd och introduktionsersättning varför förtydliganden är nödvändiga i stadens riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd respektive introduktionsersättning för att säkerställa lika handläggning över staden.

Det gäller dels förslaget i propositionen som innebär att utbetald sfi-bonus inte ska beaktas vid tillämpning av 4 kap. 1§ socialtjänstlagen (2001:453) samt lagen (1992:1068) om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar. Om undantag regleras i en förordning föreligger ingen risk för den kommunala likställigheten. Stadens riktlinjer bör dock kompletteras med förtydliganden vad som gäller vid handläggning av ansökningar om ekonomiskt bistånd eller introduktionsersättning från personer som nyligen respektive längre tillbaka i tiden har fått sfi-bonus, samt för vilken typ av bistånd sfi-bonusen inte ska beaktas.

Förvaltningen vill också påpeka att det kan finnas en konflikt mellan sfi-bonusens incitament att studera färdigt på sfi och den tydliga arbetslinjen i stadens riktlinjer för ekonomiskt bistånd och introduktionsersättning. Syftet med sfi-bonusen anges dock vara att nyanlända snabbare lär sig svenska och därmed snabbare får arbete. Förvaltningen anser att utformningen av försöksverksamheten ger möjlighet att utvärdera vilka effekter sfi-bonusen har haft på nyanländas arbetsmarknadsetablering och hur den stödjer arbetslinjen.

Bilaga

”Intresseförfrågan om att delta i försöksverksamhet med sfi-bonus” från Integrations- och jämställdhetsdepartementet.